

Mezőgazdasági támogatások hatása a termőterületekre

Sörlei Zita

2024. 11. 21.

KAP ST I. pillér: 2024. évi területalapú támogatás igénylés*

- Igényelt alaptámogatás (BISS): 150 112 termelő és 4,96 millió hektár

Egyes jogcímek értéke:

Jogcím megnevezése	Igényelt terület	euró/ hektár	forint/ hektár (396,88 Ft/euró)
Alaptámogatás (BISS)	4 947 674	137,5	54 589
Újraosztó támogatás emelt	956 488	84,0	33 343
Újraosztó támogatás csökkentett	2 409 533	45,2	17 924
Agro-ökológiai Program (AÖP)	4 218 172	60,6	24 066
Fiatal gazdák támogatása	251 720	78,67	31 121

*A kérelmezett adatok alapján becsült érték, a Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak.

KAP ST hazai végrehajtás 2024. év Feltételeesség 1.

10 hektár alatt nincs Feltételeesség ellenőrzés és szankció!

HMKÁ 2 – Vizes élőhelyek és tőzeglápok megőrzése (továbbiakban együtt: vizenyős terület)

- Cél a **szénben gazdag talajok védelme** a vizenyős területek, tőzeglápok megőrzésével.
- Legfontosabb fenntartási főszabály az, hogy a vizenyős területként lehatárolt elem területén tilos a szántás, és tilos az ott található vizet és talajnedvességet levezetni. Valamint tilos a vizenyős területként lehatárolt elem területén az állandó gyepet feltörni. Továbbá mezőgazdasági termelői tevékenység kizárólag akkor végezhető, ha a területről a víz természetes úton elszivárgott, és a talaj vízzel való telítettsége olyan mértékűre csökkent, hogy ott a gépi munkavégzés nem okoz károsodást a felső talajrétegben. Valamint tilos szántóterületen található vizenyős területen a 25 cm-nél mélyebb talajművelés.

<https://kormany.hu/hirek/2025-tol-uj-unios-eloiras-erinti-a-vizes-elohelyen-gazdalkodokat>

KAP ST hazai végrehajtás 2024. év Feltételeesség 2.

HMKÁ 3 – Tarló, nád, valamint növényi maradvány égetésének tilalma:

- Kivéve zárlati károsító megjelenése esetén, az erre vonatkozó hatósági határozat alapján.

HMKÁ 5 – 12% lejtő, erózióvédelem

- Kukorica, napraforgó, dohány, cukorrépa, takarmányrépa, burgonya, csicsóka, édesburgonya
- Őszi káposztarepce átlagosan 24 cm-nél nagyobb sortávolságon való termesztése

HMKÁ 6 – Minimális talajborítás:

- A kötelező minimális talajtakarást a (legérzékenyebb) **időszaka alatt július 15-től szeptember 30-ig** fenn kell tartani.

KAP ST hazai végrehajtás 2024. év Feltételeesség 3.

HMKÁ 8 – Biológiai sokféleség megőrzése:

Részleges derogáció 2024. év esetében - 4% nitrogénmegkötő és ökológiai másodvetéssel is lehet teljesíteni, növényvédőszer használat mellőzésével. 2025-től nincs kötelező **nem termelő terület** kijelölés (kötelező parlagoltatás).

- Védett tájképi elemek:
 - kulturális elemek: (kunhalom, gémeskút)
 - sövények, különálló fák vagy facsoportok, fasorok
 - kis tavak: (kis kiterjedésű tó, kis vizes élőhelyek)
 - teraszok
- Tilos a sövények és fák kivágása a madarak költési és fiókanevelési időszakában

KAP ST I. pillér: Agro-ökológiai Program (AÖP)

A KAP Stratégia tervezése során, valamint a 2022. november 7-én elfogadott Stratégia Tervben az Agro-ökológiai Programban(AÖP) részt vevő terület **2.5 millió hektárra volt becsülve, 80 euró/hektár** egységösszeggel (min: 60, max: 105 euró).

A **2023-as** évben az AÖP-re ...

... Több, mint 62 ezer gazdálkodó;

... Több, mint **4 millió hektárral** nyújtotta be az Egységes Kérelmét, amely

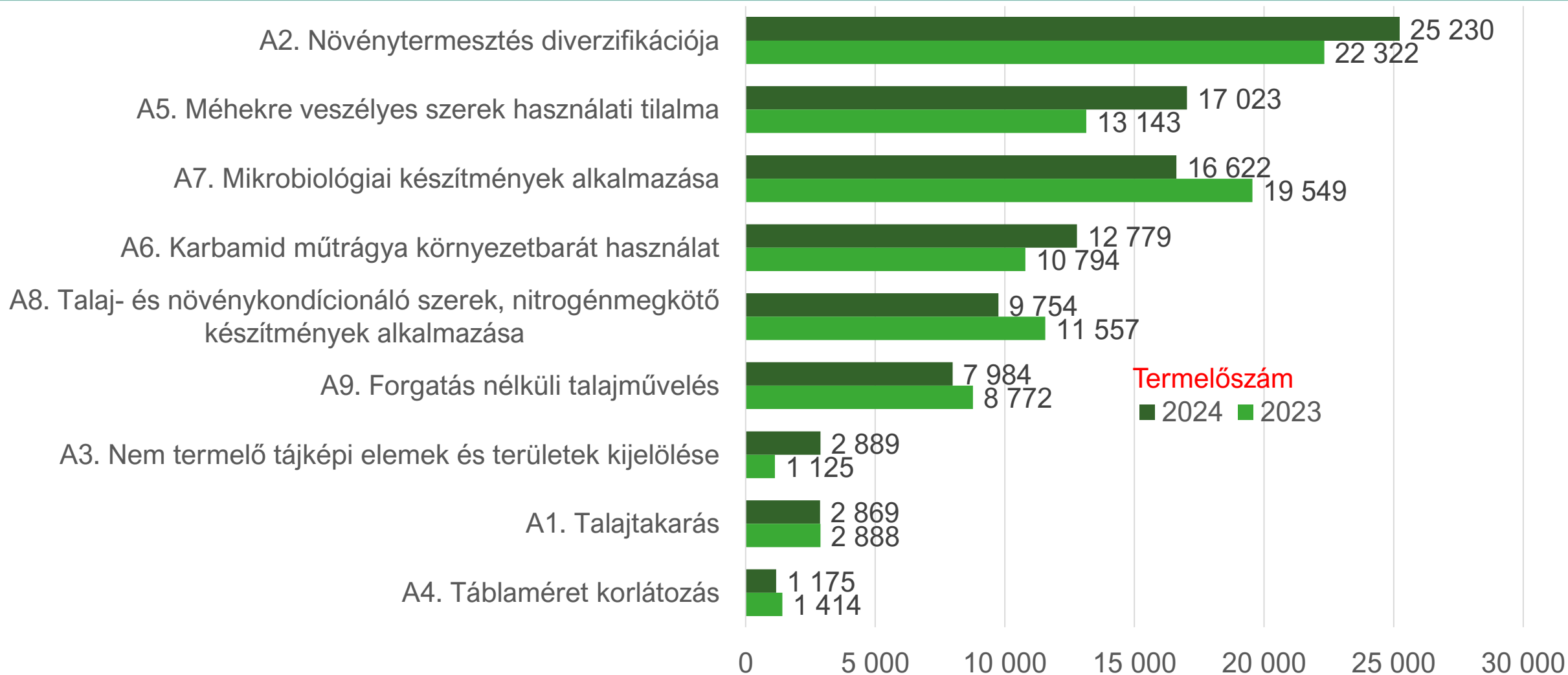
- 3,5 millió hektár szántó,
- 240 ezer hektár Natura 2000 gyepterület,
- 247 ezer hektár egyéb gyepterület, és
- 4 ezer hektár állandó kultúrát foglal magában.

A **2024-es évben**, az AÖP-ben **4.2 millió hektár** vesz részt.

KAP ST I. pillér: Agro-ökológiai Program (AÖP)

2023-2024. évi igénylés - Szántóterület termelők 1.

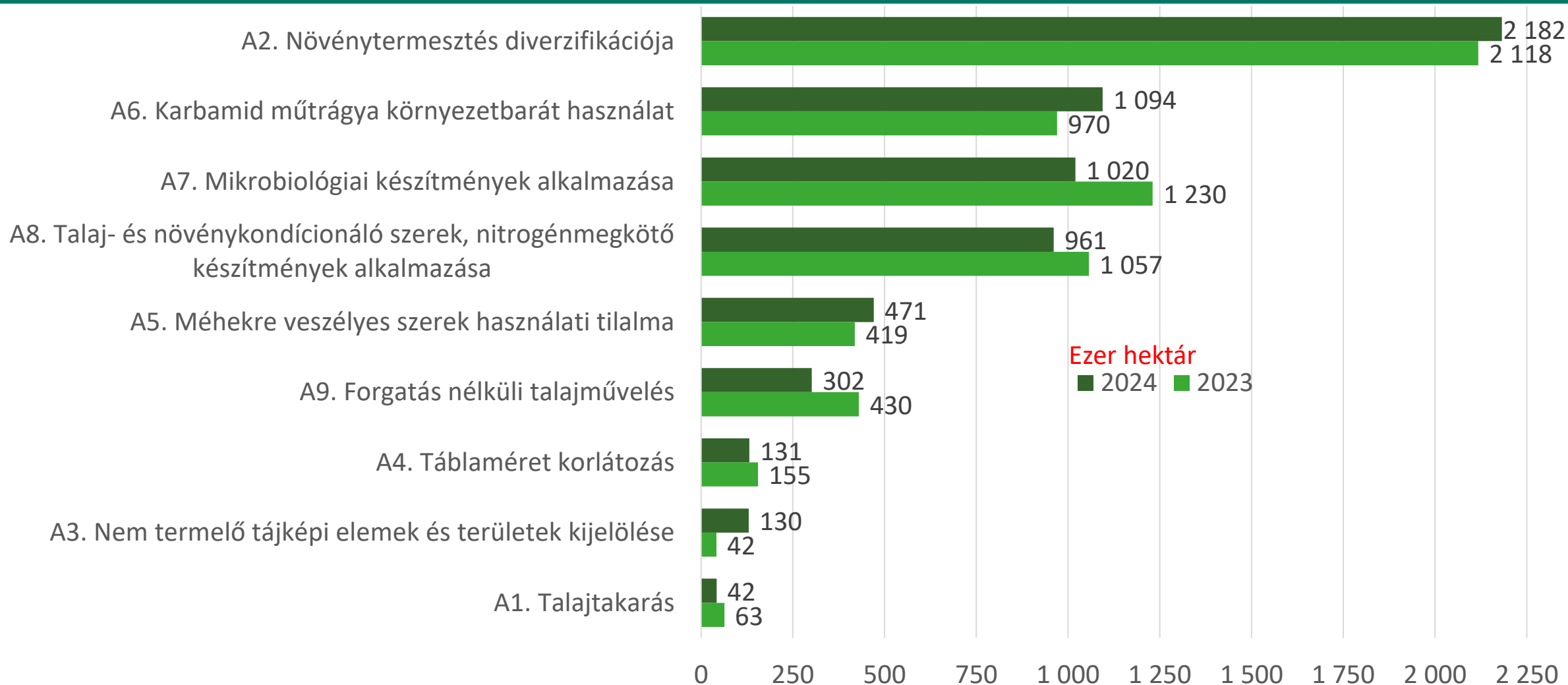

Termelőszám

■ 2024 ■ 2023

KAP ST I. pillér: Agro-ökológiai Program (AÖP)

2023-2024. évi igénylés - Szántóterület nagysága 2.

Ezer hektár

■ 2024 ■ 2023

KAP ST I. pillér: Agro-ökológiai Program (AÖP) Szántóterületen

Szántóterületeken választható gyakorlatok változásai 2024-ben:

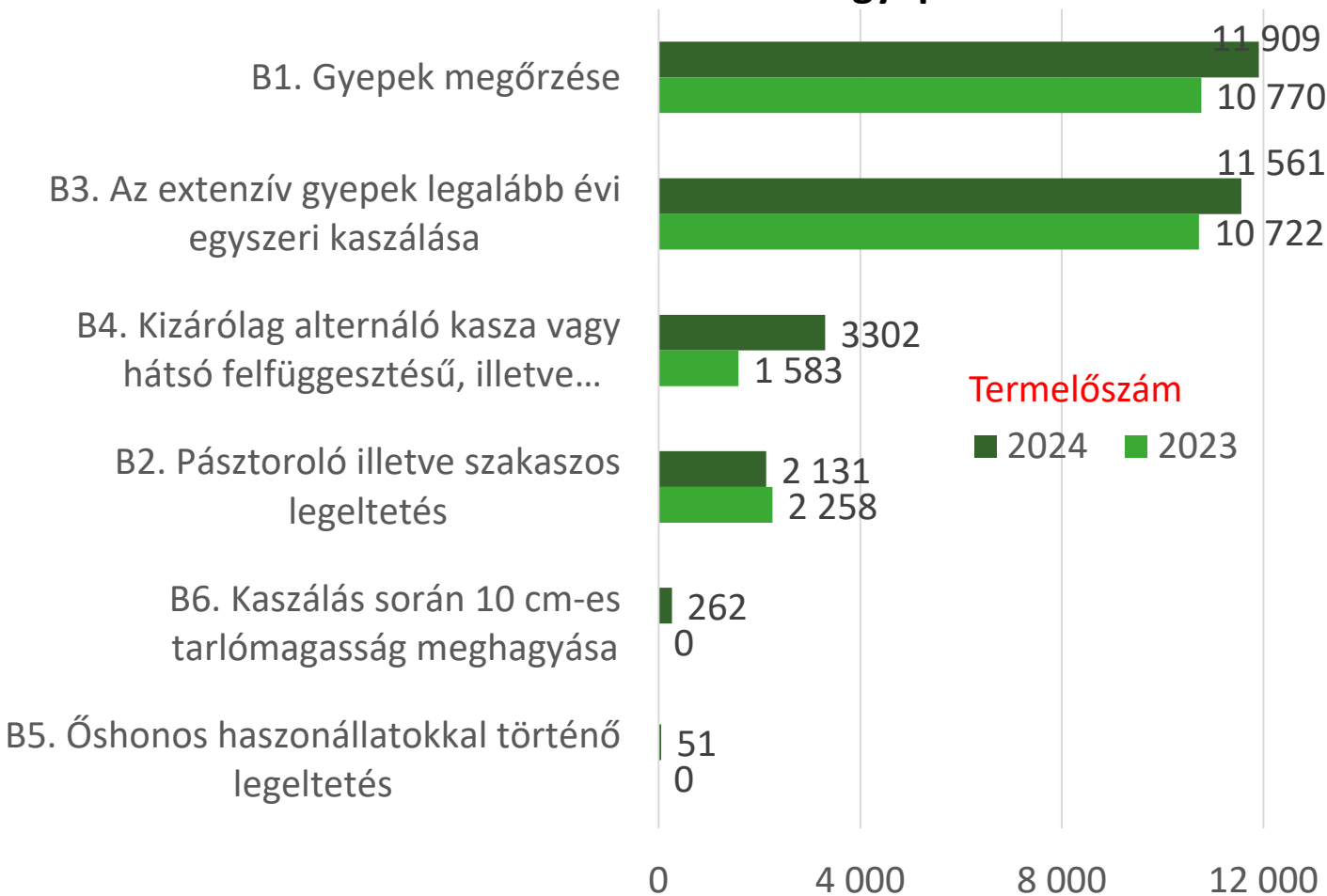
- Talajtakarásos gyakorlathoz **fajlista készült**.
- Táblaméret korlátozásra irányuló gyakorlatban az ugyanazon növény termesztésére használt szomszédos táblák között **3 méterről 2 méterre** csökkent az elválasztóság minimális szélessége.
- Karbamidos gyakorlat keretében a **folyékony halmazállapotú készítmény bedolgozás nélkül is kijuttatható lett, ha ureáz-gátló készítményt alkalmaznak** (pl. fejtrágyaként). Az ureáz-gátló készítmények listája IH közleményben lett közzétéve.
- Mikrobiológiai készítmények és kondicionálók kijuttatására irányuló gyakorlat keretében bevezetésre került egy egységes **50 méteres biztonsági sáv**, amit a beadófelületen is látni lehet. A **sáv területe nem haladhatja meg a tábla területének 15%-át**.
- Forgatás nélküli művelésre irányuló gyakorlatban is kijuttatható **folyékony karbamid** ha az bedolgozás nélküli, **inhibitoros technológiával** történik.

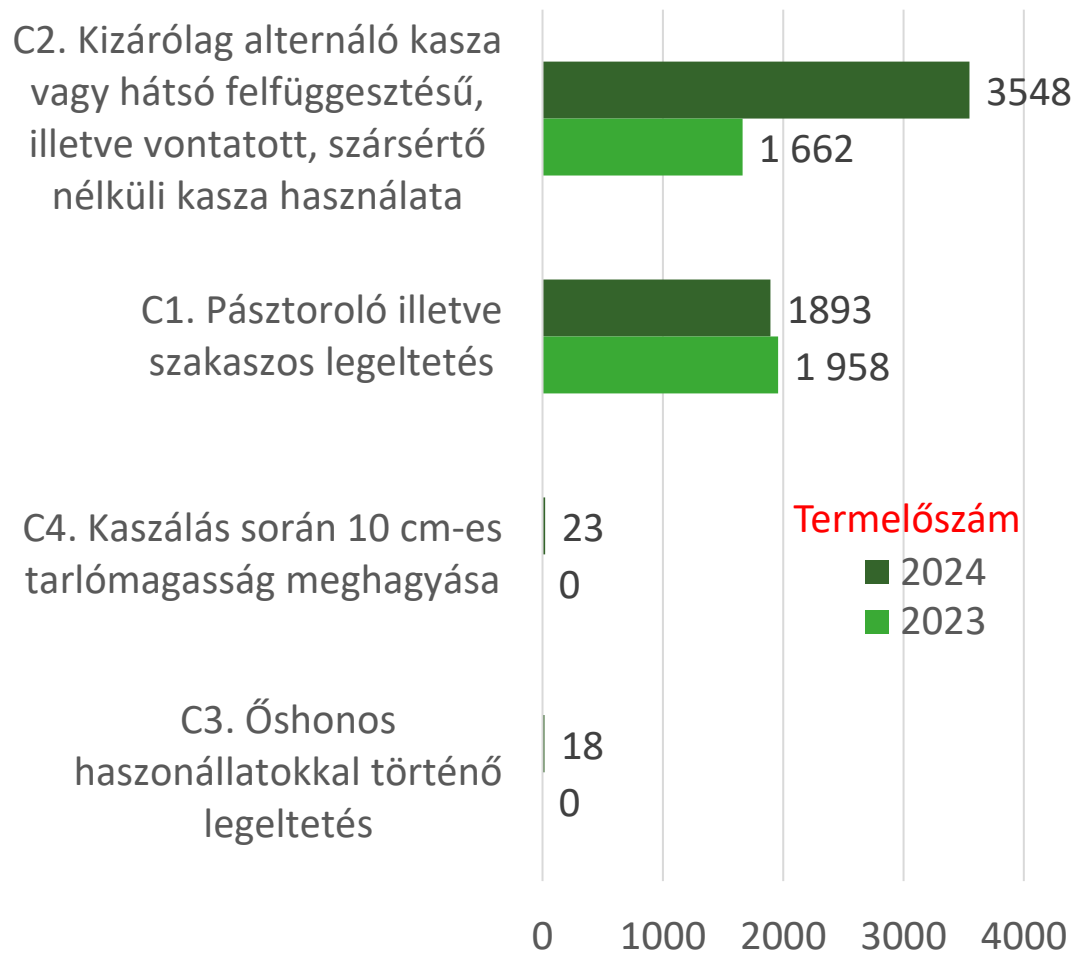
KAP ST I. pillér: Agro-ökológiai Program (AÖP) 2023-2024. évi igénylés - Gyep termelőszám 1.

Nem Natura 2000 gyepek

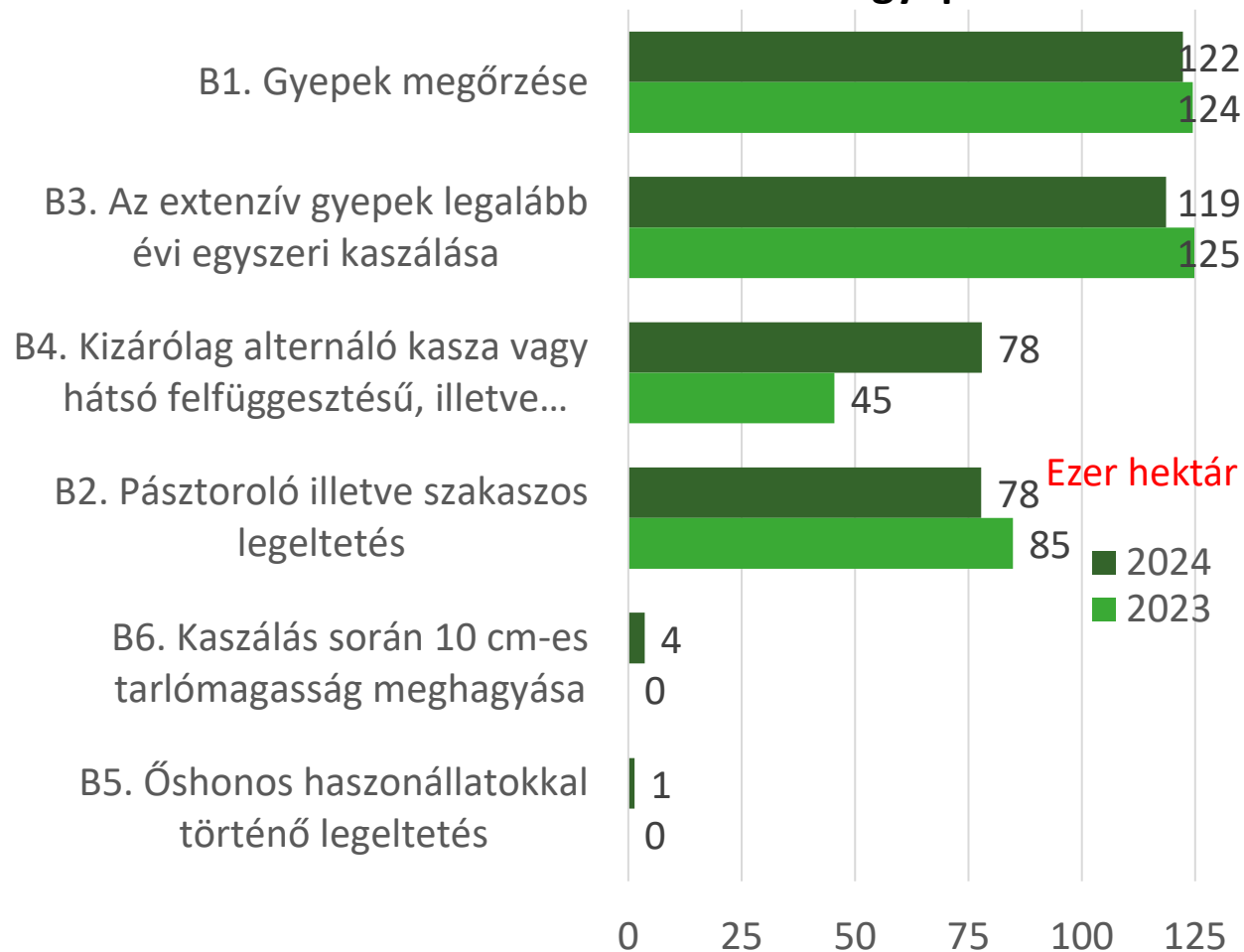
Natura 2000 gyepek

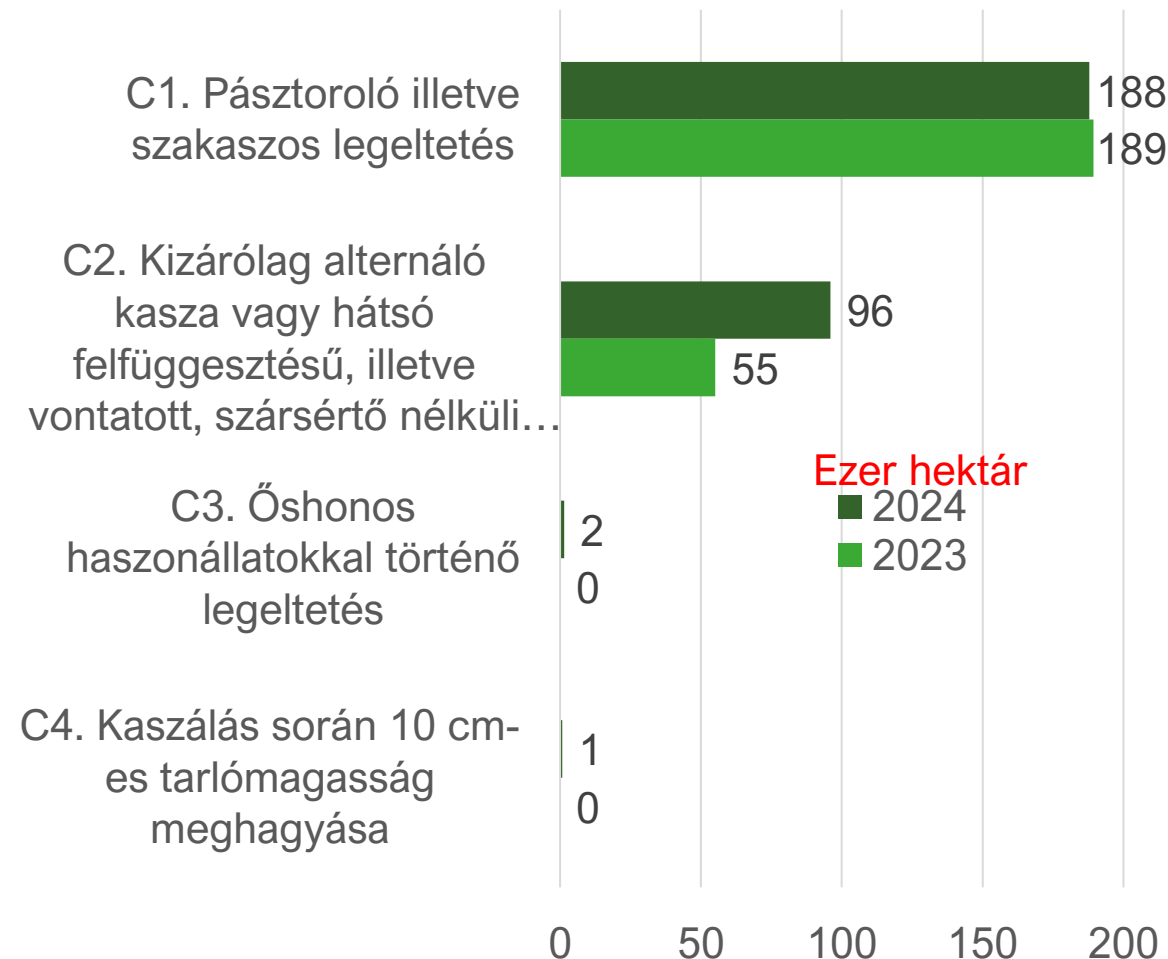
KAP ST I. pillér: Agro-ökológiai Program (AÖP) 2023-2024. évi igénylés - Gyep terület 2.

Nem Natura 2000 gyepek

Natura 2000 gyepek

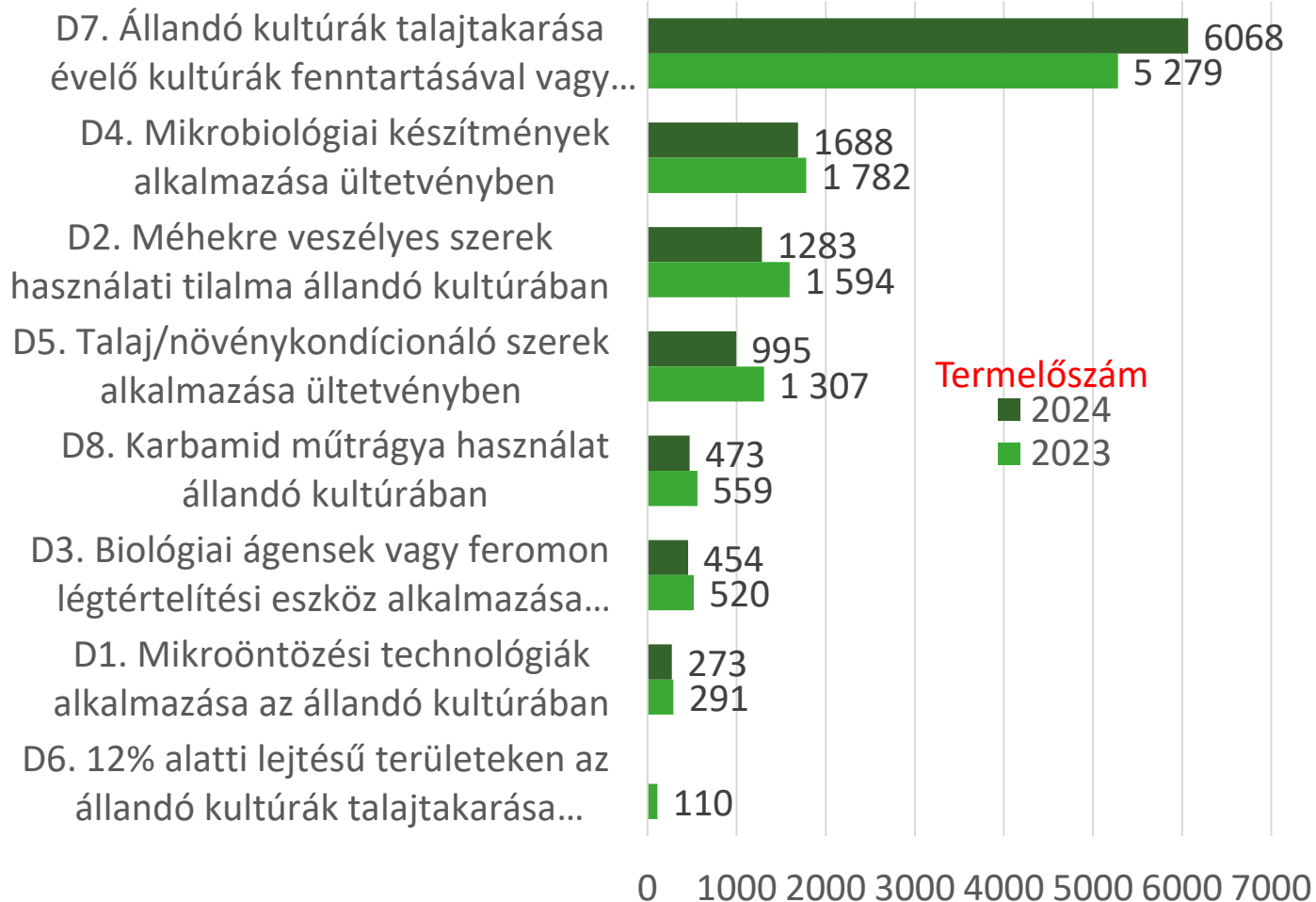

KAP ST I. pillér: Agro-ökológiai Program (AÖP)

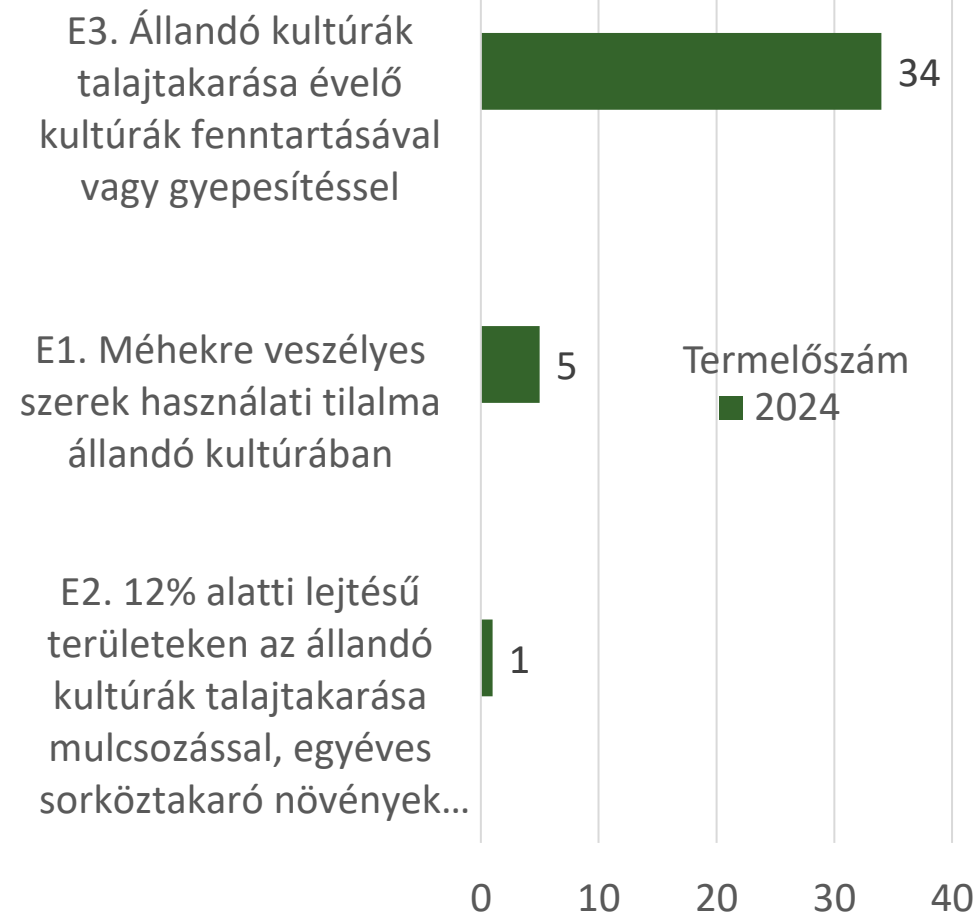
2023-2024. évi igénylés - Állandó kultúra termelői.

Állandó kultúra

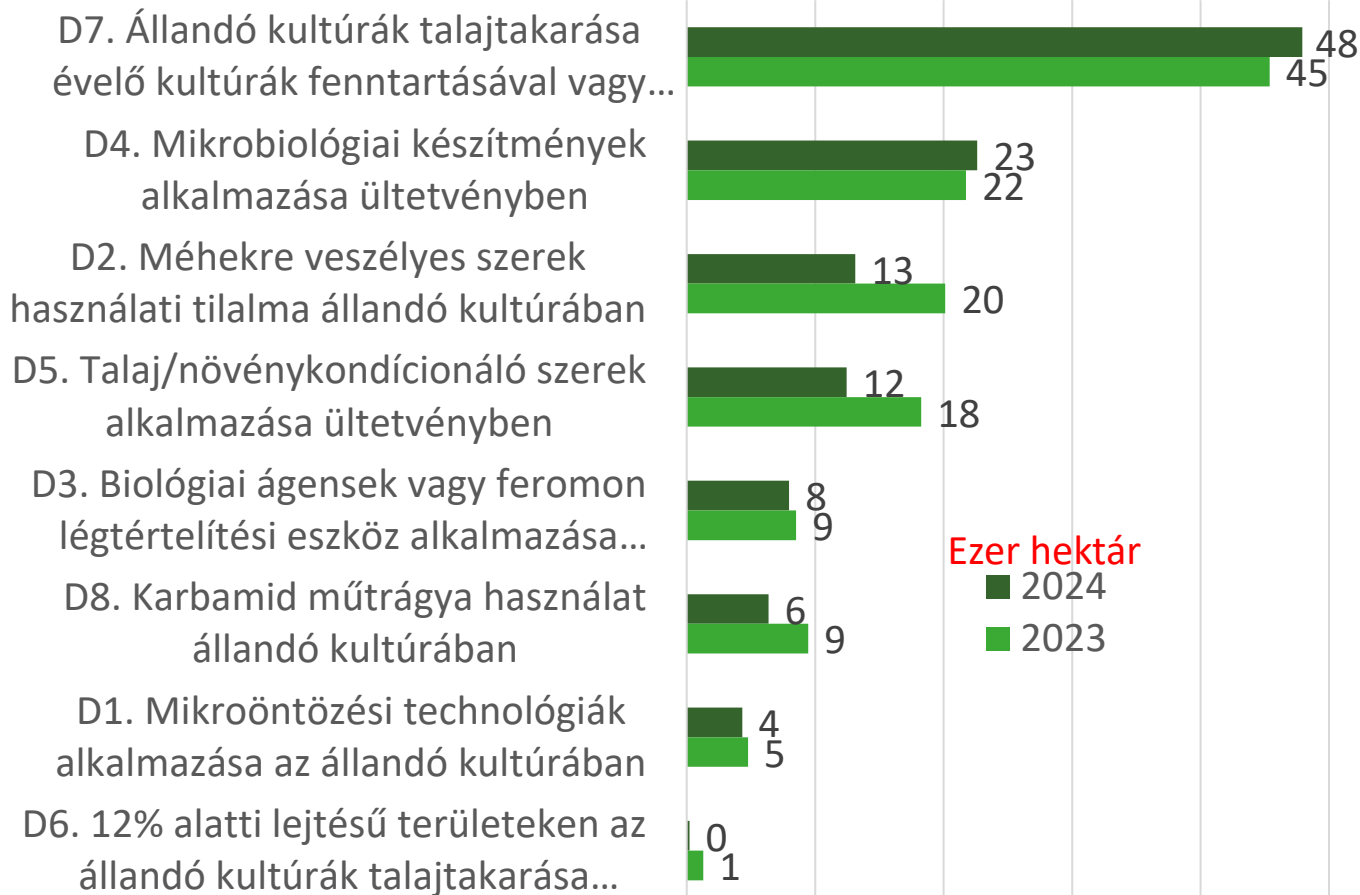
Különleges állandó kultúra

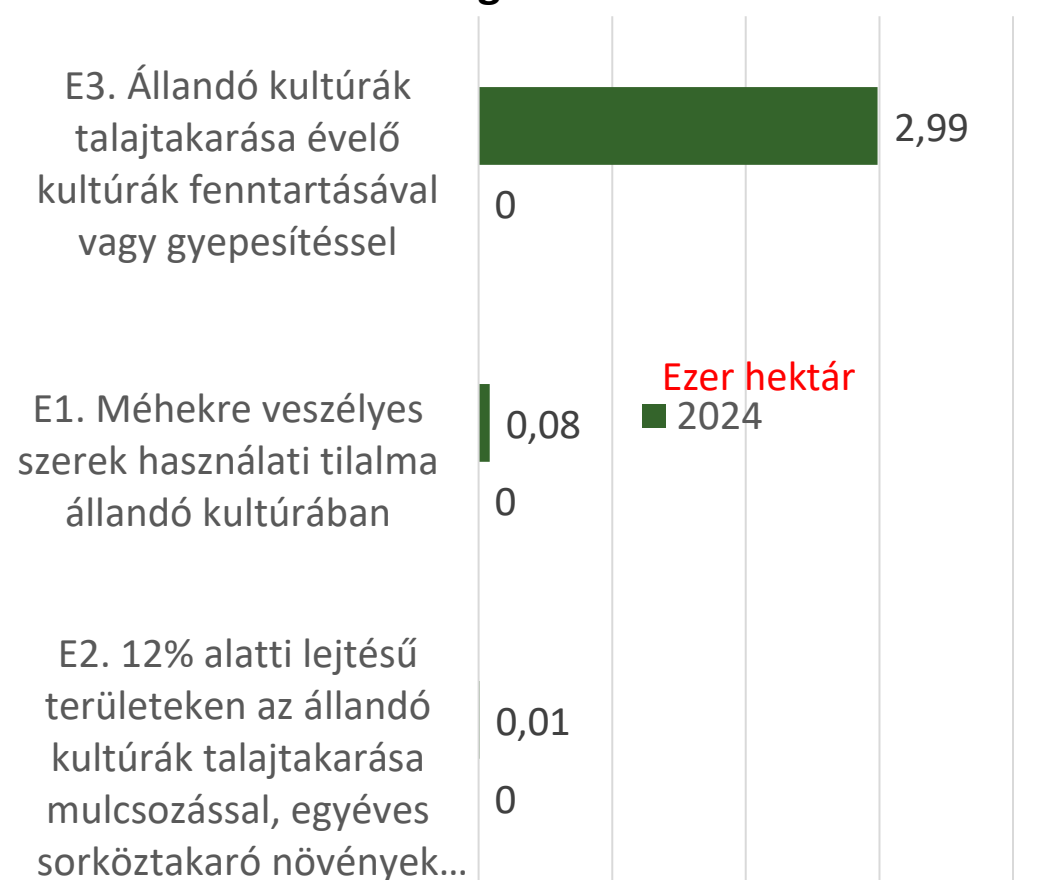
KAP ST I. pillér: Agro-ökológiai Program (AÖP) 2023-2024. évi igénylés - Állandó kultúra terület 2.

Állandó kultúra

Különleges állandó kultúra

MÁK-adatok alapján készült az AKI Klíma-és Környezetkutatási Osztályán

0 10 20 30 40 50

0,00 1,00 2,00 3,00 4,00

KAP ST I. pillér: Agro-ökológiai Program (AÖP) Állandó kultúra területen

Állandó kultúra területen választható gyakorlatok változásai 2024-ben:

- Lehetővé vált **egyes speciális ültetvények** (rövid vágásfordulójú sarjaztatásos energiaültetvények, ipari faültetvények és bizonyos energianád-ültetvények) **részvétele**
- Biológiai ágens alkalmazása gyakorlat kiegészítésre került a **feromon légtérelítési eszközzel**
- **Méhbarát** növényvédelemre irányuló, valamint a **sorköztakarásra** irányuló gyakorlatok **nem választhatók szőlőalany törzs ültetvény, szőlőoltvány iskola és gyümölcsfa-iskola hasznosítási kódú kultúra esetén.**
- Karbamidos gyakorlat keretében a **folyékony készítmény bedolgozás nélkül** is kijuttatható, ha **ureáz-gátló készítményt** alkalmaznak.
- Mikrobiológiai készítmények és kondicionálók kijuttatására irányuló gyakorlat keretében bevezetésre került egy egységes **50 méteres biztonsági sáv**, amit a beadófelületen is látni lehet. **A sáv területe nem haladhatja meg a tábla területének 15%-át.**
- Az **egyéves növényekkel** történő sorköztakarásra irányuló gyakorlatokhoz **fajlista lett megadva**

Feltételeesség és AÖP 2025 változásai

- HMKÁ 2 - Vizes élőhelyek és tőzeglápok megőrzése – **vizenyős terület**
- HMKÁ 6 – Minimális talajborítás - **középmély lazítás** a talajtakarás folyamatos biztosítása mellett
- HMKÁ 7 - **Terménydiverzifikáció továbbra is egyenértékű a vetésváltás** ugyanúgy, mint 2024-ben. Azok a gazdálkodók, akik nem kívánnak vetésváltást alkalmazni, választhatják a terménydiverzifikációt, amely a korábbi zöldítés előírásaihoz hasonló
- HMKÁ 8 – Biológiai sokféleség megőrzése – **kötelező parlag eltörlése 2025-től**

- Talaj-és növénykondicionáló szerek, mikrobiológiai készítmények – **50 méteres vízvédelmi sáv szabályának módosítása.**
- A **növényvédő szerek** listák esetében egységesítés - jövőben egységes **tiltólista** lesz. AKG – val összehangolva
- Forgatás nélkülinél talajművelés - **glifozát évente egyszeri használata** gyomszabályozásra

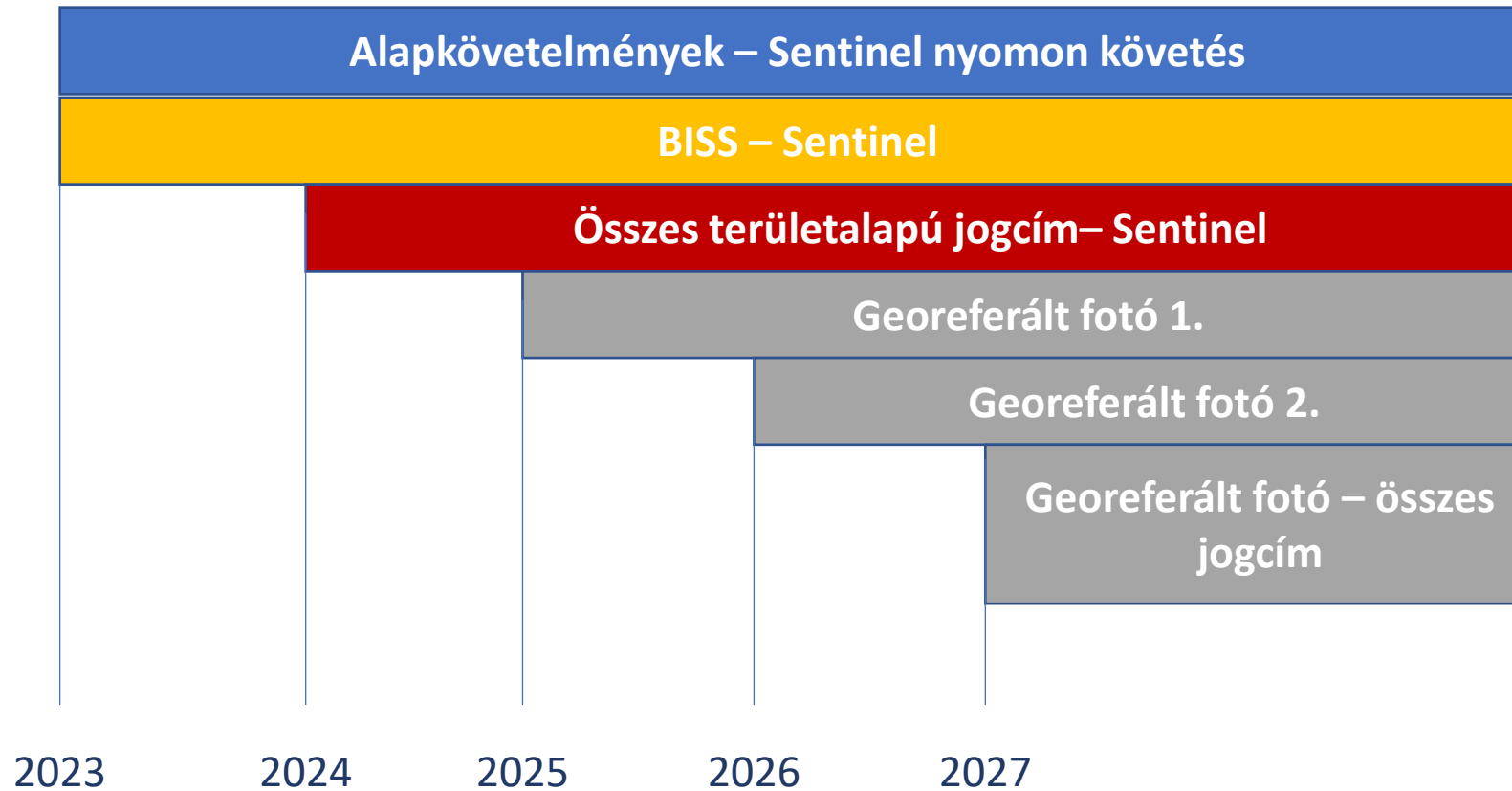

Területi Monitoring Rendszer (TMR).

- EU-s előírások miatt a **Kincstár műholdfelvételek felhasználásával elemzi a termelők vállalásait**, azt, hogy megfelelően teljesítették-e vállalásaikat, hol van elmaradás vagy ellentmondás az igénylésben a megjelöltekhez képest.
- Az ellenőrzés minden terület alapú támogatással érintett területre kiterjed.
- A feltárt eltérések feloldása érdekében a Kincstár egyeztetést kezdeményez.
- A Kincstár által jelzett kérelmek kijavítása, pontosítása **szeptember 30-ig volt szankciómentes**, amennyiben arra az esetleges helyszíni ellenőrzés előtt kerül sor.
- Idén 20 700 TMR-es végzés került kiküldésre ennek során 40 800 fényképkészítési feladatott írt elő a Kincstár.

TMR bevezetés idővonal

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

Kérdés esetén: istvan.madarasz@am.gov.hu és zita.sorlei@am.gov.hu

